

# Parallelsessioner ved Nationaløkonomisk Forenings årsmøde 2026

9. og 10. januar 2026

## Indhold

|                         |    |
|-------------------------|----|
| Kontakt                 | 1  |
| Program                 | 2  |
| Sessionsbeskrivelser    | 3  |
| Deltagere og forfattere | 16 |

## Kontakt

Jesper Gregers Linaa (jesper.linaa@econ.ku.dk)

Michael Svarer (msvarer@econ.ku.dk)

## Vedrørende de enkelte sessioner

Spørgsmål rettes til sessionslederne – kontaktoplysninger ses af programmet.

## Program

**9.10 – 10.30**

| Lokale        | Session                                                     | Sessionsleder                                     |
|---------------|-------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| Magnoliesalen | Erhvervsøkonomisk analyse i en makroøkonomisk kontekst      | Michael Koch<br>mkoch@econ.au.dk                  |
| 625           | Klima, grøn omstilling og ressourcer                        | Cecilie Marie Løchte Jørgensen<br>clj@econ.au.dk  |
| 605           | Erhvervsuddannelser – frafald, virksomheder og karakterkrav | Marius Opstrup Morthorst<br>mmorthorst@econ.au.dk |
| 603+604       | Fremskrivninger af befolkningen                             | Mikkel Nørlem Hermansen<br>miher@fm.dk            |
| 622+623       | Danmark og Europa i en usikker tid                          | Rasmus Richter Salmon<br>ras@kraka.dk             |
| 624           | Effekter af økonomisk politik                               | Sofie Holme Andersen<br>sha@ae.dk                 |

**12.00 – 13.20**

| Lokale        | Session                                         | Sessionsleder                                              |
|---------------|-------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| Magnoliesalen | Produktivitet, globalisering og konkurrenceevne | Morten Spange<br>msp@nationalbanken.dk                     |
| 625           | Klimamål for 2035                               | Jesper Sølvér Schou<br>Jesper.Soelver.Schou@klimaraadet.dk |
| 605           | Lønforskelle mellem ungdomsuddannelser          | Jakob Langager<br>jlc@dors.dk                              |
| 603+604       | Fusioner, konkurrence og produktivitet          | Thomas Bue Bjørner<br>tbb@dors.dk                          |
| 622+623       | Regneprincipper                                 | Otto Brøns-Petersen<br>otto@cepos.dk                       |
| 624           | Nye grænser for makroøkonomisk forskning        | Jeppe Druedahl<br>jeppe.druedahl@econ.ku.dk                |

## Sessionsbeskrivelser

|                                                             |    |
|-------------------------------------------------------------|----|
| Erhvervsøkonomisk analyse i en makroøkonomisk kontekst      | 4  |
| Klima, grøn omstilling og ressourcer                        | 5  |
| Erhvervsuddannelser – frafald, virksomheder og karakterkrav | 6  |
| Fremskrivninger af befolkningen                             | 7  |
| Danmark og Europa i en usikker tid                          | 8  |
| Effekter af økonomisk politik                               | 9  |
| Produktivitet, globalisering og konkurrenceevne             | 10 |
| Klimamål for 2035                                           | 11 |
| Lønforskelle mellem ungdomsuddannelser                      | 12 |
| Fusioner, konkurrence og produktivitet                      | 13 |
| Regneprincipper                                             | 14 |
| Nye grænser for makroøkonomisk forskning                    | 15 |
| Deltagere og øvrige bidragsydere til præsentationerne       | 16 |

## **Erhvervsøkonomisk analyse i en makroøkonomisk kontekst**

Michael Koch

Sessionen vil belyse virksomheders adfærd under regulering, økonomiske forandringer og chok. Der vil være særligt fokus på forskelle mellem små og store virksomheder, med en særlig opmærksomhed på superstjerne-virksomheder, som spiller en stadig større rolle i dansk økonomi.

### **Which Firms Profit from Size-Dependent Regulation?**

Philipp Schröder & Allan Sørensen

Size-dependent regulation distorts markets: firms mimic small size to avoid compliance costs, causing misallocation. A model shows small and top large firms gain from reduced competition, while medium firms suffer declining profits.

### **One-off exporting: Firms' product and country scope expansion in granular data**

Allan Sørensen, Eliane Choquette, Ingo Geishecker & Philipp Schröder

One-off exports can contribute to learning and future export expansion. An analysis of 5,000 Danish firms shows that 48% of export spells are one-offs, which increase the likelihood of later repeated exports and expand product and destination portfolios.

### **Nyt analyseprojekt om superstjerne-virksomheder i Danmark**

Claus Aastrup Seidelin

Vores forståelse af dansk økonomi ændrer sig hastigt. Store virksomheder spiller en voksende rolle, og det udfordrer beslutningstagning i både kommuner, på Christiansborg og i Bruxelles.

### **Trading Through Times of Disintegration: How Services Help Firms Weather Shocks**

Michael Koch, Holger Görg, Michael Irlacher, & Saskia Meuchelböck

Dual exporters to the UK offset euro appreciation post-Brexit by shifting from goods to services. While goods exports fell, service exports rose, showing that one-way complementarity helps firms adapt through price and product mix adjustments.

## **Klima, grøn omstilling og ressourcer**

**Cecilie Marie Løchte Jørgensen**

Sessionen samler ny forskning i klimaøkonomi og grøn omstilling med fokus på, hvordan politik, teknologi og naturkapital påvirker effektivitet, bæredygtighed og adfærd. Oplæggene belyser effekter af grønne subsidier på husholdninger og virksomheder, nye metoder til at vurdere klimapolitikens effektivitet og den teoretiske forståelse af bæredygtighed, når naturkapital indgår i økonomiens grundstruktur. Sessionen spænder dermed fra empiriske analyser af dansk klimapolitik til normative spørgsmål om intergenerationel velfærd.

### **Subsidies and adoption of individual heat pumps**

**Katrin Menne & August Twile Nielsen**

The paper focuses on two research questions: What is the impact of heat pump adoption on household energy consumption and CO<sub>2</sub> emissions? To what extent have Danish subsidy schemes induced additional adoption of heat pumps beyond what would otherwise have occurred?

### **En gennemgang af den nyere klimaøkonomiske forskning**

**Otto Brøns-Petersen & Line Andersen**

Dette papir giver et overblik over den internationale videnskabelige litteratur inden for klimaøkonomi med fokus på resultater, der er relevante for udformningen af klimapolitikken i Danmark og lignende lande.

### **The Greener, the Better? Subsidising Private R&D in Denmark**

**Ilya Manuylov & Freja Hein Svendsen**

This paper examines the causal impact of these subsidies on firms' R&D efforts, innovation outcomes, and export performance, with a particular focus on differential effects between green and non-green projects.

### **On the role of natural capital - sustainability, dynamic (in)efficiency, and inclusive wealth**

**Torben M Andersen, Cecilie Marie Løchte Jørgensen & Allan Sørensen**

Can future generations achieve living standards at least equal to those of the present? This question is analysed in a standard overlapping generations (OLG) model, both a small analytical and a large-scale calibrated version, in which natural capital is introduced, following Dasgupta's (2021) approach.

## **Erhvervsuddannelser – frafald, virksomheder og karakterkrav**

Marius Opstrup Morthorst

Erhvervsuddannelser og virksomhedsbaseret oplæring er afgørende for at give unge de rette kompetencer der passer til et dynamisk arbejdsmarked, men frafaldet på EUD er højt, og de unge kæmper med at finde relevante lærepladser. Sessionen præsenterer den seneste forskning fra tre danske studier: effekten af fravær tidligt i et EUD-forløb på færdiggørelsen af erhvervsuddannelsen, effekten af en 2018-overenkomst der ændrer virksomheders incitament for at uddanne lærlinge, og effekten af 2015-karakterkravet ved optag på EUD. Resultaterne belyser, hvordan institutionelt design, kontakt til virksomheder og økonomiske incitamenter påvirker gennemførelsen og fremtidsmulighederne for unge der vælger den erhvervsfaglige vej.

### **Absence and Completion among Students in Vocational Education**

Fane Groes, Edith Madsen & Tróndur Møller Sandoy

Vi undersøger, hvordan skolefravær påvirker færdiggørelsen af erhvervsuddannelser. Vi instrumenterer fremmøde med vejr og finder, at fravær i de første to uger af grundforløbet reducerer sandsynligheden for at gennemføre erhvervsuddannelsen markant.

### **Incentivizing firms to train: Evidence from a Danish Apprenticeship Levy Reform**

Mette Ejrnæs & Jesper Eriksen

Vi undersøger effekten af en 2018-overenkomst som indfører afgifter for virksomheder, der ikke opfylder sektor- og størrelsesspecifikke mål for antallet af lærlinge, på virksomhedernes rekruttering af nye lærlinge.

### **Human Capital and Labor Market Returns for Marginal Students: Evidence from a Grade Requirements in Vocational Education**

Marius Opstrup Morthorst

Jeg undersøger effekten af 2015 karakterkravet på EUD, hvor unge skal have bestået dansk og matematik for at starte en erhvervsuddannelse på både optag, færdiggørelse og arbejdsmarkedstilknytning.

## **Fremskrivninger af befolkningen**

Mikkel Nørlem Hermansen

En god fremskrivning af befolkningen (størrelse, alder og socioøkonomisk sammensætning) er afgørende for kunne lave solide økonomiske fremskrivninger og vurderinger. Denne session omhandler tre aktuelle temaer fra de centrale elementer fertilitet, indvandring og tilbagetrækning i en fremskrivning af befolkningen.

### **Fertilitet: Fremskrivninger af fertilitet – en kohortebaseret tilgang**

Marianne Frank Hansen

Kurvematching introduceres som en ny tilgang til fremskrivning af fertilitet. Metoden tager afsæt i kohortefertilitet, og er derfor mere robust over for tilføjelsen af nye dataår end tilgange, der baserer sig på det periodiske fertilitetsbegreb.

### **Indvandring: Alternativ metode til fremskrivning af nettoindvandring**

Thor Askov Jensen & Mads Thorndahl

Antallet af udenlandske beskæftigede er vokset markant, og indvandringen har været højere end forudsat. Som alternativ fremskrives antallet af indvandrere ud fra det historiske forhold mellem befolkningen i oprindelseslandet og i Danmark fordelt på opholdsgrundlag.

### **Tilbagetrækning: Opdateret fremskrivning for tidlig pension**

Anne-Line Koch Helsø & Malene Lynggaard Eskildsen

På baggrund af tre års observeret aktivitet på ordningen for tidlig pension har ministerierne foretaget en empirisk funderet opdatering af modellen for tidlig pension, som danner grundlag for konsekvensvurderinger og fremskrivninger for ordningen.

## **Danmark og Europa i en usikker tid**

Rasmus Richter Salmon

Danmark og Europa står over for en usikker fremtid – både økonomisk, militært og socialt. Draghi-rapporten peger på svag produktivitet, krigen i Ukraine viser behovet for selvstændig sikkerhedspolitik, og en fortsat høj grad af tillid er en hjørnesteen for sammenhængskraften. I denne session ser vi på, hvordan Danmark og Europa er rustet til at håndtere fire af fremtidens udfordringer. Er Europas produktivitet virkelig så langt efter USA, som Draghi-rapporten hævder? Hvad kendetegner danske virksomheders produktivetsforløb? Hvordan garderer de europæiske lande sig mod, at deres befolkninger mister tilliden til hinanden? Og for hvilke typer af militærudstyr er Europa særligt afhængig af eksterne leverandører?

### **Europas produktivitet haler ind på USA's**

Solveig Prag Blicher

Draghi-rapporten rejste for alvor debatten om Europas svage produktivitet – ikke mindst i forhold til USA. I analysen vises det, hvordan produktiviteten har udviklet sig historisk i Europa og USA, samt effekten af den relative udvikling i købekraft.

### **Up-or-out i erhvervslivet. Produktivetsforløb for danske virksomheder.**

Jakob Møller-Pedersen & Andreas Østergaard Iversen

Analysen kortlægger danske virksomheders produktivitet med fokus på deres produktivetsforløb: fremgang (up), fastholdelse (hold) eller markedsexit (out). Med udgangspunkt i mikrodata afsøges virksomhedernes produktivitetstranstioner over tid.

### **Faglige færdigheder og tillid blandt voksne i Danmark, Europa og USA**

Ulrik Beck

Danskerne er verdensmestre i tillid. Men ikke alle er lige tillidsfulde på tværs såvel som inden for lande. Denne analyse giver en international status på tillid og undersøger sammenhængen mellem voksnes færdigheder og graden af tillid.

### **Europæisk oprustning og militær forsyningssikkerhed**

Rasmus Richter Salmon

De seneste års geopolitiske uroligheder har øget fokus på Europas militære autonomi. I analysen dykker vi ned i handelsdata for militærudstyr og undersøger, for hvilke typer udstyr Europa er særligt afhængig af leverandører uden for Europa.

## Effekter af økonomisk politik

Sofie Holme Andersen

Sessionen omhandler effekter af den førte økonomiske politik – i Danmark og udenlands. Der ses på effekten af øremærket barsel på pensionsindbetalinger for både mødre og fædre. Generelt er det dog ikke selve barslen, der giver den store forskel mellem mænds og kvinders pensionsopsparinger. Der ses også på læren af covid-19-pandemien. Sverige er blevet fremhævet som eksempel på, hvordan man ikke skulle gebærde sig, men effekten af den svenske lockdown afhang af, hvor meget covid-19 havde spredt sig inden lockdown. Slutteligt ses der på sammenhængen mellem finanspolitik og inflation. Positive finanseffekter som følge af øget offentligt forbrug påvirker kun i begrænset omfang inflationen, og løn/pris-spiraler udgør ikke en betydelig risiko.

### Kvinders barsel har meget lille betydning for deres pension

Lene Back Kjærsgaard & Andreas Østergaard Nielsen

Kvinders pensionsindbetalinger falder med ca. to måneders indbetalinger et år efter fødslen af første barn. Det er mindre end lønnedgangen og tyder på, at kvinders pensionsudfordringer kommer af deltidsarbejde efter barslen, og ikke af selve barslen.

### Don't Jump to faulty conclusions: Using the synthetic control method to evaluate the effect of a counterfactual lockdown in Sweden

Jonas Herby

Effekten af lockdown i Sverige under covid-19-pandemien afhang af, hvor meget covid-19 havde spredt sig inden lockdown. Derfor skal man være varsom med at bruge Sverige som eksempel, da det også er svært at teste for grundet sparsomme dataserier.

### Finanspolitikken kan lempes uden at give økonomien hedetur

Sofie Holme Andersen & Sebastian Schwartz

Hvis det offentlige forbrug skal følge det demografiske og velstandskorrigerede træk, så vil det give positive finanseffekter. Positive finanseffekter som følge af øget offentligt forbrug påvirker dog kun i meget begrænset omfang inflationen.

## **Produktivitet, globalisering og konkurrenceevne**

**Morten Spange**

Sessionen består af fire oplæg, der belyser produktivitet, globalisering og konkurrenceevne fra forskellige vinkler. Der vil bl.a. være fokus på forskelle i produktivitet på tværs af lande og brancher, herunder hvad der kan forklare forskellene på tværs af EU. Det vil også med udgangspunkt i elmarkedet blive belyst, hvad nybrud i EU's industripolitik i en mindre markedskonform retning kan komme til at betyde. Globaliseringen er afgørende for produktivitet og konkurrenceevne fx via øget samhandel, som i et europæisk perspektiv kan understøttes af fremskridt i integrationen i EU's indre marked. Globaliseringen understøtter også danske virksomheders stigende aktiviteter i udlandet, som har rejst spørgsmål til fortolkningen af de traditionelle indikatorer for produktivitet og konkurrenceevne.

### **Forskelle i EU-landes produktivitetsudfordringer**

**Søren Vester Sørensen**

Siden 2000 har produktivitetsvæksten i EU-landene været svagere end i USA, men der er store forskelle på tværs af EU-landene. Vi ser på forhold, der kan være med til at forklare forskellene, herunder graden af investeringer i forskning og udvikling samt fleksibilitet på arbejdsmarkedet.

### **Færre barrierer i EU's indre marked kan øge dansk velstand**

**Oliver Hammershøj Bentsen, Madeleine Sophia van Deurs &  
Amy Yuan Zhuang**

På trods af fremskridt i integrationen i EU's indre marked er der stadig mange interne barrierer. Modelberegningerne viser, at færre handelsbarrierer kan løfte dansk velstand og kan afbøde de negative konsekvenser af global fragmentering.

### **Nybrud i EU-kommissionens industripolitik**

**Alfred Arnborg & Thomas Damsgaard Tørsløv**

EU's nye statsstøtteregele giver EU-lande mulighed for at subsidiere industriens elektricitetsforbrug. Det er et markant nybrud ift. EU's tidligere mere markedskonforme industripolitik. Tiltaget er upræcist ift. de grønne mål og unødigt forvridende.

### **Dansk produktivitet og konkurrenceevne i en globaliseret verden**

**Andreas Kuchler, Morten Spange, Mathias Busk Tjørnum,  
Thomas Damsgaard Tørsløv & Robert Wederkinck**

Danske virksomheder har betydelige aktiviteter i udlandet. Vi argumenterer for, at aktiviteterne bidrager til industriens overordnet set gode produktivitet og konkurrenceevne, men at der er væsentlige forskelle på tværs af brancher.

## Klimamål for 2035

Jesper Sølvér Schou

Klimaloven foreskriver, at regeringen inden udgangen af 2025 skal fastsætte et mål for drivhusgasudledningerne i 2035. Fastsættelse af dette mål – og hvordan det opnås – rejser en række spørgsmål af økonomisk betydning, som er genstand for diskussionerne på denne session.

### Klimaneutralitet

Mads Rickers Østergaard & Christian Ellermann-Aarslev

Ifølge Klimaloven skal Danmark være klimaneutral senest i 2050. Regeringen formulerer løbende delmål for drivhusgasreduktioner, herunder et klimamål for 2035. Denne præsentation belyser opnåelsen af klimaneutralitet ved gennemgang af modelberegninger med GrønREFORM. I præsentationen vil en mulig vej mod klimaneutralitet og konsekvenserne heraf blive analyseret.

### CO<sub>2</sub>e-afgifter kan øges uden at påvirke økonomisk og finansiel stabilitet

Jonas Deis-Bach & Marcus Mølbak Ingholt

Grøn omstilling er nødvendig for at opretholde en robust dansk økonomi. Hvis omstillingen måtte kræve markant højere afgifter end planlagt, vil den ikke skabe betydelige udfordringer for dansk økonomi og den finansielle sektor. Nationalbanken har udviklet en ny metode til at vurdere økonomiske eller finansielle risici som følge af den grønne omstilling.

### Virkemidler til 2035-klimamål

Torsten Hasforth

Ambitiøse klimamål er afgørende for den grønne omstilling, og CONCITO's seneste analyse viser, at en 90% reduktion af drivhusgasudledninger i Danmark i 2035 er teknisk mulig med eksisterende virkemidler på tværs af sektorer. Allerede vedtaget politik forventes at levere en 80% reduktion i 2035. Med analysen dykkes ned i reduktionssti mod 90%, og hvordan de anbefalinger afviger fra en mere effektiv samfundsøkonomisk reduktionssti.

### Skyggepriser og politikevaluering

Jens Sand Kirk, Thomas Nyvang Dalgaard & Jesper Sølvér Schou

Konsistent beregnede skyggepriser på CO<sub>2</sub>e er centrale ved politikevalueringer. Forskelle kan opstå på tværs af politikstød, alt efter om der anskues gennemsnits- eller marginaleffekter samt hvilke generelle beregningsforudsætninger, der i øvrigt lægges til grund. Der er forskelle i GrønREFORM og Finansministeriets vejledninger ift. diskontering, hvilket kan være afgørende for evalueringen. Et konkret eksempel gives.

## Lønforskelle mellem ungdomsuddannelser

Jakob Langager

Fra et samfundsøkonomisk perspektiv er uddannelsessammensætningen i befolkningen vigtig, idet uddannelsesvalget påvirker den enkeltes og samfundets samlede velstand. I sessionen præsenteres fire analyser, der alle undersøger effekter på lønnen ved forskellige veje gennem ungdomsuddannelserne, særligt mellem erhvervsuddannelser og gymnasiet. Effekter på lønnen giver en indikation om, hvilke uddannelsesretninger, der er mest produktive og derved hvilke uddannelser, der giver den enkelte og samfundet størst velstand. Sessionen vil derved kaste lys over potentielle gevinster og omkostninger ved at ændre på sammensætningen af ungdomsuddannelserne.

### Veje gennem erhvervsuddannelserne

Anne Fløe, Kristian Thor Jakobsen & Signe Koch

Hver fjerde faglærte har gymnasial baggrund. Dette påvirker indkomsten senere i livet forskelligt på tværs af hovedområder. Omkring hver sjette faglærte læser videre efter endt erhvervsuddannelse - oftest en professionsbachelor.

### Lønforskelle mellem erhvervsuddannelse og gymnasiet

Nicolai Kaarsen (Rockwool Fonden), Jakob Langager & Elise Stenholt Lange

Vi estimerer forskelle i indkomst og offentlige finanser mellem erhvervsuddannelse (EUD) og gymnasiet. EUD giver højere indkomst og offentlige finanser før 26 år, men lavere efter 30. I et livsperspektiv er indkomsten og de offentlige finanser lavere ved EUD.

### Udviklingen i gevinsten ved uddannelse

Troels Lund Jensen & Rasmus Lindø Kaslund

AE har vist, at faglærtes medianindkomst nærmer sig akademikeres pga. bl.a. sammensætningseffekter. Flere vælger gymnasiet i dag, også blandt elever med relativt lave karakterer, som har lavere gevinst ved gymnasiet og højere frafaldsrisiko.

### Vocational versus general upper secondary education and earnings

Eskil Heinesen & Elise Stenholt Lange

Studiet estimerer effekter af erhvervsuddannelse vs. gymnasial uddannelse på indkomst som 28- og 40-årig. Effekten varierer på tværs af grupper konsistent med "selection on gains". Ved 40 år er effekten på marginen insignifikant for kvinder og negativ for mænd.

## Fusioner, konkurrence og produktivitet

Thomas Bue Bjørner

De første tre oplæg giver indblik i, hvordan fusioner historisk har påvirket virksomhedernes produktivitet, priser på varemarkederne samt industridynamikken gennem opkøb af succesfulde startups. Det fjerde oplæg diskuterer *ex ante*-vurderinger af fusioner og inddrager, hvordan *ex post*-analyser kan bidrage til en mere informeret beslutningstagning i fusionsbehandlingen. Dette er særligt relevant i forhold til debatten om, hvordan den fremtidige konkurrencepolitik kan udformes. Sessionen afsluttes med en rundbordsdiskussion om forskningens bidrag til fusionsbehandling og de kommende ændringer i EU-lovgivningen.

### Multiproduct Firms, Horizontal Mergers, and International Trade

Jackie M.L. Chan, Michael Irlacher & Michael Koch

Analysen viser med danske data, at antallet af produkter falder efter fusioner, og at salget koncentrerer sig om kerneproduktet. Samtidig øger opkøberen eksporten til flere markeder og varer, mens timeproduktiviteten i virksomheden falder.

### Disentangling Price and Productivity Effects of Acquisitions in Denmark

Jakob Langager & Ilya Manuylov

I analyserne skelnes der mellem effekter af fusioner på priser og TFP, som kan afklare, hvorfor timeproduktiviteten reduceres. Resultaterne viser, at de fleste fusioner i fremstillingssektoren leder til lavere omkostninger og priser som følge af øget TFP.

### Mapping Successful Startups: Grow, Move or Get Acquired?

Nicolai Kaarsen & Anders Sørensen

Hvad sker der med succesfulde danske startups? Analysen undersøger specifikt, hvor mange der flytter, hvor mange der opkøbes, samt hvordan deres videreudvikling forløber. Det bidrager til at afdække effekten af fusioner på overordnet industridynamik.

### Pre-Merger Control: Why and How?

Peter Mouritzen

Fusionskontrol har i sigens natur karakter af *ex ante*-analyser. I oplægget diskuteres nogle af de metoder, styrelsen anvender til at vurdere en fusions virkninger, og det diskuteres, i hvilket omfang *ex post*-analyser kan anvendes til mere informeret beslutningstagning i forbindelse med fusionsbehandlingen. Oplægget kommenterer også på de eventuelle resultater af Review of the Merger Guidelines i EU.

## **Regneprincipper**

Otto Brøns-Petersen

Samfundsøkonomiske regneprincipper spiller en central rolle ved vurderingen af konsekvenser af økonomisk politik i Danmark. Sessionen ser nærmere på konsekvensberegninger og konsekvensberegninger på nogle centrale områder inden for beskatning og tilbagetrækning.

### **Effekten af de ændrede modregningsregler i folkepensionen**

Jesper Grunnet-Lauridsen

Effekten af de ændrede modregningsregler i folkepensionen på beskæftigelse og arbejdstid undersøges ved en registerbaseret Difference-in-Differences tilgang. Analysen finder kun beskedne og inkonsistente effekter på beskæftigelse og arbejdstid.

### **Hovedaktionærers indkomststransformation**

Jens Christian Bendixen Aggebo, Kristian Grünberg Olesen Larsen & Morten Harding Jensen

Præsentation af Skatteministeriets nye regnemetode for afledte provenuvirkninger af hovedaktionærers indkomststransformation ved ændringer i aktieindkomstbeskatningen og andre skatteændringer, der påvirker tilskyndelsen til at transformere indkomst.

### **Konsekvenser ved at hæve tobaksafgifter i Danmark**

Mikael Bjørk Andersen og Nicoline Nagel Nilsson

Skatteministeriet vurderer, at en afgiftsstigning til 100 kr. per cigaretpakke vil koste staten ca. 5 mia. kr. i provenu årligt. Vi justerer dette til en alternativ model, der beregner grænsehandelseffekten mere retvisende og som væsentligt mindre.

### **Forvridningstab ved dansk beskatning – et generelt ligevægtperspektiv**

Otto Brøns-Petersen

Der præsenteres en generel ligevægtsmodel til at belyse forvridningseffekter af beskatning af løn, selskabsindkomst, forbrug og de vigtigste opsparingsformer for forskellige typer af skatteydere. De progressive skatter på aktie- og kapitalindkomst er de mest forvridende danske skatter.

## Nye grænser for makroøkonomisk forskning

Jeppe Druedahl

Denne session samler forskning, der udvider grænserne for moderne makroøkonomisk analyse. Artiklerne skubber til de metodiske, teoretiske og anvendte grænser ved (i) at udvikle deep learning-algoritmer til at løse komplekse økonomiske modeller med endelig horisont, (ii) at gentænke transmissionen af finanspolitik i små åbne økonomier med heterogene husholdninger og (iii) at videreudvikle forventningsteori til at håndtere uforudsigelige strukturelle forandringer.

### Deep Learning Algorithms for Finite-Horizon Economic Models

Jeppe Druedahl, Raphaël Huleux Jacob Røpke

Vi præsenterer deep learning-algoritmer, der afhjælper dimensionalitetens forbandelse i modeller med endelig horisont og muliggør hurtige og præcise løsninger af livscyklusproblemer med mange goder, bibetingelser og rig usikkerhed.

### Fiscal Multipliers in Small Open Economies with Heterogeneous Households

Jeppe Druedahl, Søren Hove Ravn, Laura Sunder-Plassmann, Jacob Marott Sundram & Nicolai Waldstrøm

Vi undersøger finanspolitiske multiplikatorer i en lille åben økonomi med heterogene husholdninger og nominelle friktioner. Vi præsenterer både teoretiske ækvivalensresultater og en kvantitativ analyse af multiplikatorernes størrelse samt betydningen af forskellige transmissionskanaler.

### Rational Expectations of Inflation Undergoing Unforeseeable Change

Roman Frydman & Morten Nyboe Tabor

Vi introducerer Knight-Myth Hypothesis (KMH), som modellerer rationelle forventninger under ikke-repetitive og uforudsigelige strukturelle forandringer. Det muliggør at kombinere rationalitet med eksempelvis systematiske forventningsfejl og psykologiske faktorer.

## Deltagere og forfattere

|                                 |                                                |
|---------------------------------|------------------------------------------------|
| Andreas Kuchler                 | Danmarks Nationalbank                          |
| Alfred Arnborg                  | Tænk tanken Europa                             |
| Allan Sørensen                  | CEFAU og Aarhus Universitet                    |
| Amy Yuan Zhuang                 | Danmarks Nationalbank                          |
| Andreas Østergaard Iversen      | Erhvervsministeriet                            |
| Andreas Østergaard Nielsen      | Forsikring & Pension                           |
| Anne Fløe                       | Tænk tanken DEA                                |
| Anne-Line Koch Helsø            | Finansministeriet                              |
| August Twile Nielsen            | De Økonomiske Råds sekretariat                 |
| Cecilie Marie Løchte Jørgensen  | CEFAU og Aarhus Universitet                    |
| Christian Ellermann-Aarslev     | De Økonomiske Råds sekretariat                 |
| Claus Aastrup Seidelin          | Dansk Industri                                 |
| Edith Madsen                    | Copenhagen Business School                     |
| Elise Stenholt Lange            | Aalborg Universitet                            |
| Eskil Heinesen                  | Rockwool Fonden                                |
| Fane Groes                      | Copenhagen Business School                     |
| Freja Hein Svendsen             | De Økonomiske Råds sekretariat                 |
| Ilya Manuylov                   | De Økonomiske Råds sekretariat                 |
| Jacob Marott Sundram            | Københavns Universitet                         |
| Jacob Røpke                     | Københavns Universitet                         |
| Jakob Langager                  | De Økonomiske Råds sekretariat                 |
| Jakob Møller-Pedersen           | Erhvervsministeriet                            |
| Jens Christian Bendixen Aggebo  | Skatteministeriet                              |
| Jens Sand Kirk                  | DREAM                                          |
| Jeppe Druedahl                  | København Universitet, Økonomisk Institut      |
| Jesper Eriksen                  | Københavns Universitet                         |
| Jesper Grunnet-Lauridsen        | 3F                                             |
| Jesper Sølvér Schou             | Klimarådets sekretariat                        |
| Jonas Deis-Bach                 | Danmarks Nationalbank                          |
| Jonas Herby                     |                                                |
| Katrin Menne                    | De Økonomiske Råds sekretariat                 |
| Kristian Grünberg Olesen Larsen | Skatteministeriet                              |
| Kristian Thor Jakobsen          | Tænk tanken DEA                                |
|                                 | University of Rostock, Department of Economics |
| Laura Sunder-Plassmann          | Forsikring & Pension                           |
| Lene Back Kjærsgaard            | CEPOS                                          |
| Line Andersen                   | Danmarks Nationalbank                          |
| Madeleine Sophia van Deurs      | De Økonomiske Råds sekretariat                 |
| Mads Rickers Østergaard         | Finansministeriet                              |
| Mads Thorndahl                  | Finansministeriet                              |
| Malene Lynggaard Eskildsen      |                                                |

Marcus Mølbak Ingholt  
 Marianne Frank Hansen  
 Marius Opstrup Morthorst  
 Mathias Busk Tjørnum  
 Mette Ejrnæs  
 Michael Koch  
 Mikael Bjørk Andersen  
 Mikkel Nørlem Hermansen  
 Morten Harding Jensen  
 Morten Nyboe Tabor  
 Morten Spange  
 Nicolai Kaarsen  
  
 Nicolai Waldstrøm  
 Nicoline Nagel Nilsson  
 Oliver Hammershøj Bentsen  
 Otto Brøns-Petersen  
 Peter Mouritzen  
 Philipp Schröder  
 Raphaël Huleux  
 Rasmus Lindø Kaslund  
 Rasmus Richter Salmon  
 Robert Wederkinck  
  
 Roman Frydman  
 Sebastian Schwartz  
 Signe Koch  
 Sofie Holme Andersen  
 Solveig Prag Blicher  
 Søren Hove Ravn  
 Søren Vester Sørensen  
 Thomas Bue Bjørner  
  
 Thomas Damsgaard Tørsløv  
 Thomas Nyvang Dalgaard  
 Thor Askov Jensen  
 Torben M Andersen  
 Torsten Hasforth  
 Troels Lund Jensen  
 Tróndur Møller Sandoy  
 Ulrik Beck

Danmarks Nationalbank  
 DREAM  
 Aarhus Universitet  
 Danmarks Nationalbank  
 Københavns Universitet  
 CEFAU og Aarhus Universitet  
 Kraka Economics  
 Finansministeriet  
 Skatteministeriet  
 INET Center on Knightian Uncertainty  
 Danmarks Nationalbank  
 Rockwool Fonden  
 University of Zürich, Department of Economics  
 Kraka Economics  
 Danmarks Nationalbank  
 CEPOS  
 Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen  
 CEFAU og Aarhus Universitet  
 Københavns Universitet  
 Arbejderbevægelsens Erhvervsråd  
 Tænk tanken Kraka  
 Danmarks Nationalbank  
 New York University, Department of Economics  
 Tidligere Arbejderbevægelsens Erhvervsråd  
 Tænk tanken DEA  
 Arbejderbevægelsens Erhvervsråd  
 Tænk tanken Kraka  
 København Universitet, Økonomisk Institut  
 Økonomiministeriet  
 De Økonomiske Råds sekretariat  
 Tænk tanken Europa (tidl. Danmarks Nationalbank)  
 DREAM  
 Finansministeriet  
 CEFAU og Aarhus Universitet  
 CONCITO  
 Arbejderbevægelsens Erhvervsråd  
 The University of the Faroe Islands  
 Tænk tanken Kraka